

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

SITUACIONS D'ASSETJAMENT, AMENACES I/O AGRESSIONS A PROFESSIONALS DE L'ADVOCACIA

1.- INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ:

Els advocats i advocades en l'exercici de la seva professió han de gaudir de total independència i llibertat (articles 1.1 i 46 de l'Estatut General de l'Advocacia), havent-se de garantir pel seu col·legi professional que aquests deures professionals no es vegin afectats per actuacions d'autoritats o tribunals. Així, l'art. 26 de la Normativa de l'Advocacia Catalana (NAC) disposa que:

“1. El professional de l'advocacia té dret a la plena llibertat de defensa i a la màxima independència.

2. Si l'advocat o advocada considera que l'òrgan judicial o administratiu coarta la seva llibertat i independència, ho ha de fer constar davant del mateix òrgan actuant i n'ha d'assabentar a la junta de govern del col·legi corresponent, així com, si ho considera adient, demanant l'emparament col·legial.

3. El col·legi d'advocats igualment vetlla per tal que l'advocat o advocada en l'exercici de la seva professió sigui respectat en el seu dret de defensa garantint la necessària independència en l'exercici de la seva professió.

Qualsevol ingerència en la llibertat o independència del professional de l'advocacia podrà ser posada en coneixement del col·legi demanant l'emparament col·legial, en el seu cas.”

L'article 53 de l'Estatut General de l'Advocacia assenyala com a atribucions de la Junta de Govern:

“r) Exercitar els drets i accions que corresponguin al col·legi contra els qui entorpeixin el bon funcionament de l'Administració de Justícia o la llibertat i independència de l'exercici professional.”

En el mateix sentit, l'article 8 dels Estatuts de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Tarragona estableix que correspondrà a la Junta de Govern “ representar i defensar la professió davant l'Administració, institucions, jutjats i tribunals, entitats i particulars, interposant, si s'escau, les accions judicials i extrajudicials, així com a exercir el dret de petició de conformitat amb la legislació vigent”.

L'article 21 de la Llei orgànica 5/2024, d'11 de novembre, del dret de defensa disposa: que “ Els col·legis de l'advocacia operaran com a garantia institucional del dret de defensa a l'assegurar el degut compliment de les normes deontològiques i el correcte emparament dels professionals en l'exercici de les seves funcions professionals en les que es poguessin veure pertorbats o inquietats. El procediment de declaració d'emparament es regirà per la normativa aplicable al col·lectiu de l'advocacia.”

En la mateixa línia, els “Principis Bàsics sobre la Funció dels Advocats”, aprovats en el VIII Congrés de Nacions Unides, celebrat a l'Havana, del 27 d'agost al 7 de setembre de 1990, preveuen, al punt 16, que “els governs garantiran que els advocats puguin exercir totes les seves funcions professionals sense intimidacions, obstacles, assetjaments o interferències indegudes” i, en el punt 17, que “quan la seguretat dels advocats sigui amenaçada arran de l'exercici de les seves funcions, rebran de les autoritats protecció adequada”. Encara que la principal amenaça per a la llibertat i independència en l'exercici de la professió normalment prové dels poders públics i els seus agents o funcionaris, també s'han detectat algunes situacions en què la immissió en la llibertat i independència de l'advocat o advocada té el seu origen en el propi client, la part contrària o tercers del seu entorn.

Davant d'aquests supòsits, a més de l'actuació judicial que pugui correspondre per a impedir, frenar o reparar qualsevol agressió, amenaça o assetjament a l'advocat o advocada, és aconsellable també, com en el cas més comú que l'amenaça procedeixi dels poders públics, els seus agents o funcionaris, una efectiva actuació col·legial d'ajuda, acompanyament i protecció a l'advocat o advocada víctima de tal situació.

En moltes ocasions la tasca professional dels advocats i advocades consisteix en la irrenunciable defensa de drets i interessos de persones amb trastorns de conducta, violentes o agressives, amb les quals es veuen obligats professionalment a relacionar-se. Per tant és possible que hagin d'enfrontar-se a situacions de risc que és necessari detectar i estudiar a fi de prevenir-les i evitar-les en la mesura que sigui possible, moments en els quals els professionals de l'advocacia precisen del suport col·legial, en el marc legal o

normatiu que triïn, per a posar fre a aquesta situació, amb la màxima celeritat i immediatesa.

Es considera convenient, que en aquestes circumstàncies, l'ICAT, a través de la Comissió de Relacions amb l'Administració de Justícia i Defensa de l'Advocacia (CRAJ-DA), després de l'estudi i examen detallat de les evidències objectivables presentades pels professionals de l'advocacia, si constata l'existència de violència o assetjament cap als mateixos per terceres persones, inclòs el seu client, que dificultin o impedeixin el lliure i normal exercici de la seva professió i s'estimi que s'està faltant greument a la seva consideració deguda, coartant la llibertat i independència com a advocat i advocada, i fins i tot atemptant contra la seva integritat física, psíquica i/o professional, adopti les mesures adequades per a intentar reparar la situació en el seu àmbit competencial.

El present protocol ve a donar resposta a aquestes situacions de violència i intimidatòries que puguin patir els lletrats i lletrades en l'exercici de la seva professió, tant originades pels poders públics, els seus agents o autoritats, com a provinents del seu client, part contrària o el seu entorn i que obstaculitzen el normal desenvolupament d'aquesta, establint el marc i mecanismes d'actuació enfront de totes dues situacions.

2.- SITUACIONS EMPARABLES

La CRAJ-DA de l'ICAT tramitarà les sol·licituds d'emparament col·legial de les quals tingui coneixement, bé per comunicació directa de l'afectat/da, o bé per derivació o fins i tot podrà actuar d'ofici quan es posi de manifest qualsevol acció intimidatòria, agressiva o irrespectuosa que alhora suposi la vulneració dels principis d'independència i llibertat necessaris en l'exercici de l'advocacia. Necessàriament haurà d'haver ocorregut el fet dins de l'àmbit de competència territorial de l'ICAT.

Aquesta actuació podrà ser atribuïda a l'autoritat policial, administrativa o judicial, fins i tot procedent d'un tercer, persona física o jurídica, d'un altre advocat/da, del propi client o de la part contrària.

Sempre caldrà, per atorgar emparament, que l'esmentada actuació impedeixi o dificulti greument l'exercici professional de l'advocacia, sota els principis de llibertat i independència.

3.- PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ

3.1.- Quan un advocat/ada entengui que ha estat objecte de les conductes descrites a l'apartat segon precedent, amb independència de les actuacions judicials, administratives o de qualsevol naturalesa legal que hagi decidit incoar, podrà demanar per escrit EMPARAMENT a la Junta de Govern de l'ICAT.

3.2.- L'ens destinatari de la sol·licitud serà la CRAJ-DA, qui rebuda la sol·licitud incoarà un expedient d'emparament i realitzarà les diligències imprescindibles per conèixer els fets, en la mesura que siguin traslladats. De tot l'anterior s'en deixarà constància escrita. Un cop es tingui cabdal coneixement dels antecedents, i havent estat escoltat en tot cas el lletrat/ada i, si és possible i necessari als efectes d'emparament, els altres ens o persones involucrades, es tancarà la petició inicial d'emparament, amb una proposta d'atorgament o no, degudament fonamentada, no vinculant per a la Junta de Govern, a qui se'n donarà trasllat.

A la proposta també es farà constar en què ha de consistir l'emparament, cas d'ésser atorgat.

Aquesta fase no durarà més de 2 mesos des de la recepció de la demanda d'emparament.

3.3.- La proposta d'atorgament d'emparament o no, i si s'escau, en què consistiria, es traslladaran a la Junta de Govern per a la seva decisió.

La proposta d'atorgament d'emparament serà sotmesa a la consideració de la Junta de Govern, qui en qualsevol cas atorgarà o no l'emparament sol·licitat.

Aquesta fase no s'extindrà més enllà d'un mes des que es remeti la proposta de la CRAJ-DA a la Junta de Govern.

Si és atorgat, es comunicarà degudament per part del degà/na a la persona que hagués causat l'acció atemptatòria a la llibertat i independència del professional de l'advocacia, i als seus superiors, així com a l'advocat/da interessat a menys que aquest darrer demani que la decisió li sigui reservada, i la reserva interessada no generi indefensió en el marc d'un expedient obert en tràmit a l'ICAT.

3.4.- L'emparament col·legial consisteix, en tot cas, en una declaració expressa de la Junta de Govern, atorgant el mateix i considerant que la conducta soferta pel demandant conforma un atac a la independència i llibertat de l'advocat/ada en l'exercici de les seves funcions.

A més, a petició de la persona interessada o d'ofici, la Junta de Govern:

a.-) En el supòsit de l'existència d'un procediment administratiu o judicial derivat dels fets causants de l'emparament, considerarà personar-se o iniciar-ne un, si aquesta actuació s'entén necessària en interès de la professió, i de la preservació de la seva llibertat i independència. S'entendrà que aquesta circumstància concorre sempre que un advocat o advocada hagi estat amenaçat, o agredit en la seva integritat física o psíquica, de conformitat a allò que tipifica el Codi Penal.

b.-) Determinarà la finalització de la vigència d'una designa d'ofici quan la conducta causant de l'emparament provingui del client d'ofici.

c.-) Adoptarà qualsevol altra mesura necessària per emparar als col·legiats o col·legiades interessats.

4.- En supòsits d'urgència, els membres de la CRAJ-DA o qualsevol membre de la Comissió Permanent de l'ICAT podran adoptar les mesures urgents inicials, que hauran d'ésser ratificades, segons escaigui per la CRAJ-DA o Junta de Govern.

5.- S'habiliten els següents models de petició i canals de comunicació per a la circulació i recepció de les peticions d'emparament:

a) [Formularis habilitats a la pàgina web de l'ICAT.](#)

b) En totes les seus judicials de Tarragona, Valls i El Vendrell i la seu principal de l'ICAT es disposarà dels formularis per a sol·licitar el dret d'emparament.

c) A través de la CRAJ-DA:

- Correu electrònic: craj@icatarragona.com

- Telèfon: 977 212 360